

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Det foreliggende Lovudkast har været forberedt i længere Tid; men det er hidtil blevet holdt tilbage ved den samme Tvivl, som ifølge den under 1ste Juli d. N. afgivne Betænkning sees at have fundet Sted i det Udvalg, der af Folkethinget var nedsat i Anledning af den foreløbige Lov af 20de Juli 1869, om det nemlig vilde være rettest ved en saadan Lov kun at tage Hensyn til de nærmest sandsynlige Tilfælde, eller om man burde tilstræbe saavidt muligt at give Bestemmelser for alle Omstændigheder, under hvilke det kunde blive nødvendigt at sørge for Regjeringens Førelse paa overordentlig Maade.

Efter næste Overveelse har Regjeringen, som det vil sees af nærværende Udkast, bestemt sig for det sidste Alternativ. Medens det ganske vist tør haabes, at det for de fleste sandsynlige Tilfælde i en rum Tid vilde være tilstrækkeligt at have en Lov, som bemyndigede Kongen til at overdrage Regentkabet til den myndige Kronprinds, maa det dog erindres, at en saadan Bestemmelse end ikke vilde have været fyldestgjørende ved Hans Majestæt Kongens sidste Fraværelse i Anledning af Kronprindsens Formæling. Og skulde Tilfælde af en betænkkelig Natur indtræde, da er det netop under saadanne Omstændigheder af største Vigtighed at have faste Regler, forat der ikke skal indtræde nogen Standsning eller Vaklen i Rikets øverste Styrelse.

Dette stemmer ogsaa meget vel med Forholdenes historiske Udvikling hos os. I Grundloven af 5te Juni 1849 indeholdt §§ 9—12 en Række af Bestemmelser, der ligesom det foreliggende Udkast søgte at møde alle paatommende Tilfælde. At tilsvarende Bestemmelser ikke optoges i Forfatningsloven af 2den October 1855 og i Grundloven af 18de November 1863, og at de derefter heller ikke ere optagne i Danmarks Riges gjennemsete Grundlov af 5te Juni 1849, kan ikke antages at være begrundet i, at man har anseet udtømmende Bestemmelser for ubensigtsmæssige, men snarere i den Betragtning, at det maatte erkjendes, at der trods al Forudseenhed ved Affattelsen dog vilde kunne ind-

træde Tilfælde, som ikke havde kunnet tages med i Beregningen, og at man for saadanne Tilfælde ikke vilde forøge Vanskelighederne ved at knytte Vedtagelsen af de nødvendige Foranstaltninger til Grundlovsbehandlings besværligere Former.

Hvad Udkafts enkelte Bestemmelser angaaer, da har man for det Første (§ 1) anseet det for nødvendigt, ikke blot at tage de Tilfælde i Betragtning, hvor der findes et Medlem af Kongehuset, til hvem Regjeringens Førelse kan betros, men ogsaa de Tilfælde, hvor en Saadan ikke findes; og da man ikke har fundet det enten passende eller hensigtsmæssigt, at en enkelt Undersaat udenfor Kongehuset kom til at udøve den kongelige Magt, har man her foreslaaet, at Regjeringens Førelse skulde overdrages til et Regentkab, bestaaende af tre myndige Mænd.

I alle Tilfælde, hvor Thronfølgeren er myndig og tilstede, indtræder han som selvstøvet Regent (§ 2, 1ste Stykke, og § 3, 2det Stykke). I modsat Fald skjelnes der imellem de Tilfælde, i hvilke Kongen selv er istand til at tage den fornødne Bestemmelse (§ 2, 2det Stykke, og § 4, 1ste Stykke), og de Tilfælde, i hvilke Kongen ikke kan tage eller ikke i rette Tid har taget en saadan Bestemmelse (§ 3, 3die Stykke, og § 4, 2det Stykke). I den første Klasse af Tilfælde beklædes den midlertidige Regjering af Kongen, i den anden Klasse af Tilfælde af den forænedede Rigsdag, som desuden i det i § 3, 1ste Stykke, forudsatte Tilfælde, at Kongen bliver ude af Stand til at regjere eller forlader Riget uden at have truffet fornøden Bestemmelse, har at udtale Nødvendigheden af en saadan Foranstaltning, inden Thronfølgeren kan overtage Regjeringens Førelse.

Som aldeles midlertidig Styrrer, hvor overordentlige Forhold indtræde, og som den Myndighed, der i fornødent Fald har at indkalde Rigsdagen, har Udkastet ligesom Grundloven af 1849 indsat Statsraadet. Skulde under saadanne midlertidige Forhold et Medlem af Statsraadet afgaae, maa det allsaa supplere sig selv. Herom har man imidlertid